

ALGEMEEN

Wanneer u vragen heeft over leer en ons daarvoor benadert, zullen we een aantal vragen over uw leertype stellen. Hieronder treft u de meest voorkomende leertypes aan en hoe u ze kunt onderscheiden.

De eerste foto toont een druppel water op gepigmenteerd runderleer (gedekt leer). De druppel trekt er niet in. Daarnaast ziet u, hoe een druppel water in openporieëg runderleer trekt. Bij anilineleder zijn de haarvaten goed te herkennen, die bij gepigmenteerd leder door verf en bindmiddelen afgedekt zijn.

Varkensleer, suède en splitleer:

Foto 1 toont een glad varkensleer.

Foto 2 een varkens suède. Karakteristiek voor deze leersoort zijn de goed zichtbare haarvaten, die zelfs bij suède zichtbaar blijven.

Foto 3 toont het onderste deel van een gespleten runderhuid. Het wordt als split suède aangemerkt en is aan beide zijden gelijk.

Foto 4 toont een aan de nerfzijde geslepen runderleder. De nerf is nog herkenbaar, maar het bezit een "vleug".

Diverse leder printen:

De eerste foto toont de natuurlijke print van lamsleder. De volgende foto's tonen diverse modeprinten op lamsleder voor bv kleding.

Wat is gedekt leer of gedekt leer?

Met gedekt leer bedoelt men in het algemeen alle leersoorten met een pigmentlaag en een finish (met nerven). Daaronder vallen onder andere:

- **Nappaleer**

Gedekt, volnerf, in de regel chroomgeloid, doorgeverfd leer. Plantaardig geloid nappaleer is normaalgesproken niet doorgeverfd; deze is aan de rugzijde natuurbruin. Het voordeel van nappaleer is dat het erg goed bestand is tegen beschadiging. Het nadeel is dat het wat stug aanvoelt.

- **Antikleer**

Gedekt leer, dat door persing er uit ziet alsof het zijn oude stijl behouden heeft. Meestal 2-kleurig of tint over tint geveerd. Er zijn heel veel verschillende soorten antikleer in diverse printen.

- **Splitleer**

Leer uit de onderlaag van een huid. Wordt kunstmatig van een nerfprint voorzien. Moet dan ook alleen toegepast worden op plaatsen welke nauwelijks belast worden (bv. zijkanten en achterkant van een zitbank), omdat het bij lange na niet de kwaliteit heeft van bv. nappaleer.

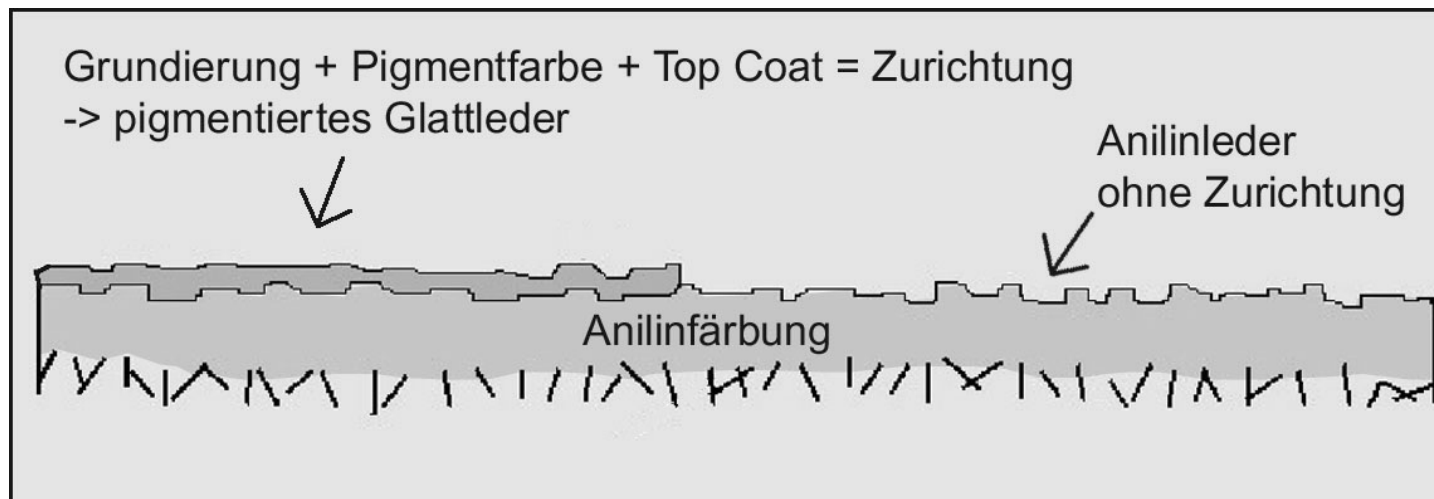
- **Anilineleer**

Met anilineverf in een vat doorgeverfd, niet gedekt leer met open poriën. Anilineverf is een transparante vloeistof (oplossing), die door het leer opgenomen wordt zonder een dekkende laag achter te laten (zoals beits).

Het voordeel van anilineleer is dat het zacht, aangenaam warm aanvoelt. Het nadeel is de gevoeligheid voor vervuiling, vlekken, maar ook de neiging om te verbleken.

- **Semi anilineleer**

Leer, dat onder toevoeging van een kleine hoeveelheid pigmentverfstoffen (= vaste verfstoffen, poeder) aniline geveerd wordt. Daarbij mag de natuurlijke print niet verdekt worden. Het is niet zo gevoelig als anilineleer.

Wat is ruw leer?

Met ruw leer bedoelt men, zoals de naam al zegt, alle leersoorten met een ruw oppervlak. Daaronder vallen onder andere:

- **Suède**

Leer ontstaan na het splitten van een huid, de vleeszijde, een fluweelachtig oppervlak.

- **Nubuck**

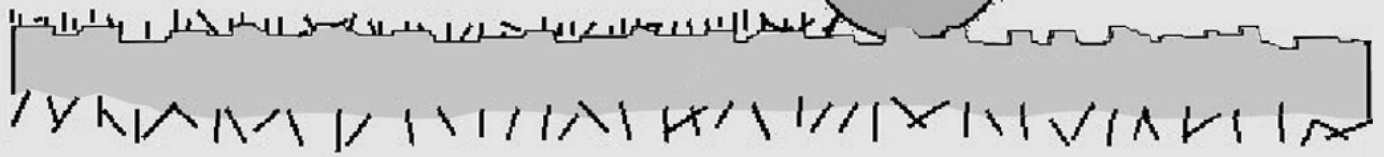
Een stevig, aan de nerfzijde geslepen kalfs- of rundleer, met een fluweelachtig oppervlak.

- **Buffelleer**

Leer gemaakt van buffelhuiden, meestal aan de nerfzijde ligt geslepen.

Die Oberseite ist die Narbenseite

Glattleder wird zu Nubukleder geschliffen.
Es entsteht ein feines Rauleder.

Die Lederrückseite ist das Veloursleder (Fleischseite).

Wat is gedekt leer?

Met gedekt leer bedoelt men in het algemeen leer, waarvan het oppervlak van een dekverf is voorzien. Deze zgn. finish (= verf + Top Coat) beschermt het daaronderliggende leer, maakt echter dat het in vergelijking met anilineleer stugger aanvoelt. Autoleer bijvoorbeeld is bijna altijd gedekt leer.

Wat is alcantara?

Alcantara is geen leer maar een hoogwaardig ruwleer-imitatie op micro-vezel basis. Alcantara is ademend en wasbaar in de machine op 30°.

Wat is leer? Hoe wordt het gemaakt?

Leer is niet gemaakt; het is gegroeid! Met leer bedoelt men dierenhuid, die chemisch behandeld is, om het natuurlijke afstervingsproces stop te zetten. Deze behandeling wordt aangeduid met "looien". Reeds in de oudtijd werden bessen en bladeren, (= natuurlijke looistoffen) samen met de huiden in water gedrenkt om het afstervingsproces te vertragen.

Tegenwoordig worden bij het professioneel leerlooien chemicaliën gebruikt. Van plantenextracten tot synthetische chemicaliën. Elke looierij heeft zijn eigen, goed beschermde receptuur.

Wat verstaat men onder chroomgeloid leer?

Met chroomszouten kan leer zeer snel geloid worden. Het is daarna gebroken wit en kan daarna probleemloos in elke gewenste kleur gespoten worden. Deze ontdekking tegen het einde van de 19e eeuw in de USA werd een revolutie voor de leerfabricanten. Chroomlooien duurt ongeveer één dag. Tegenwoordig wordt ongeveer 80% van alle huiden chroomgeloid.

Wat verstaat men onder plantaardig geloid leer?

Het plantaardig looien (met plantenextracten) duurt wezenlijk langer (ca. 100 dagen) en het leer wordt reebruin en harder dan chroomgeloid leer.

Wat beschadigt leer?

- **De zon**

Onderzoek heeft aangetoond, dat de zon kleine, capillaire breuken (haarscheuren) in de Top Coat (bovenste bescherm laag, welke leer tegen invloeden van buitenaf moet beschermen) veroorzaakt, lang voordat zichtbare schade optreedt. In deze droogtescheuren verzamelt zich vocht en vuil en veroorzaakt grotere schade.

In 8 van de 10 gevallen is de zon de directe veroorzaker van het probleem.

- **Schade door chemie**

Huishoudreinigers bevatten emulgatoren (tenside), welke de Top Coat zwakker maken en de verf oplossen. Ze zijn meestal te alkalisch voor leer en veroorzaken daardoor onbalans bij chemische verbindingen, welke het leer in stand moeten houden. Daarom: niet elke reiniger, die goed reinigt, is een goede reiniger!

- **Zweet, lichaamsvet en vuil**

Lichaamsvet en zweet verzamelen zich in de poriën en haarvaten van het leeroppervlak. Daardoor verzuurt het leer en wordt alsmaar zwakker. Bacteriën en schimmels krijgen zo een ideale voedingsbodem: afgestorven huidcellen en vocht. Het leer wordt zodanig aangetast. Dikwijls verdwijnt a.h.w. het leer in het bereik van handen en het hoofd bij meubels, terwijl de rest van het leer nog in goede staat is.

- **Slijtage**

Slijtage is een van de hoofdveroorzakers van schade. Nadat zon, zweet en chemicaliën de Top Coat verzwakt hebben, maakt slijtage de rest af. Leeronderhoudsmiddelen moeten daarom ook bestanddelen bevatten welke slijtage reduceren.

Zoals u geleerd heeft, is leer geconserveerde dierenhuid. Het bestaat naast water en vet, voor 96% uit collageen, de belangrijkste huidproteïne. Collageen is niet in water oplosbaar. Het smelt echter bij 60°. Door het looien wordt het smeltpunt verhoogt. Chroomgeloid leer weerstaat temperaturen tot 100°. Plantaardig geloid leer daarentegen slechts tot iets over de 60°.

Als leer ouder wordt, breken bacteriën en vocht de molecuulketting van chroom of looistoffen af. Dit heeft tot gevolg, dat het smeltpunt van proteïne daalt. Daarnaast verhoogt de zon de bacterie activiteit (enzymen). Door het oplossen van het collageen krimpt het leer. Dit chemisch proces is onomkeerbaar. (De krimptemperatuur is in de praktijk van musea een maat voor conservatoren, om de staat van het leer te bepalen)

Daarom: nooit vochtig leer in de zon of bij de verwarming te drogen leggen! Er kan onomkeerbare schade ontstaan (krimp en verstijving). Kijk maar eens naar leer, wat bijzonder lang aan de zon is blootgesteld, zoals bv. een hoedenplank van een auto of een meubelstuk wat met één kant in de zon heeft gestaan. Dit leer is meestal uitgehard, gebroken en gekrompen. Dit soort schade is door de kracht van de zon veroorzaakt. Het leer is oververhit en de collageen is gesmolten. De oppervlakte moleculen zijn door UV-stralen gedestabiliseerd en de lange, complexe molecuulketting werd afgebroken.

colourlock.nl - BCX CARing Supplies
Kamperzandweg 9, 8307 RG ENS, Nederland
Tel. (+31) 321 318 490 • e-mail info@colourlock.nl • Web www.colourlock.nl

Document aangemaakt op: 27.07.2024